

Nr 29.

Ankom till riksdagens kansli den 18 februari 1930 kl. 1 e. m.

Memorial i anledning av kamrarnas skiljaktiga beslut i fråga om väckt förslag om beredande av medel till ett nytt postångfartyg för trafik mellan fastlandet och Öland.

(4:e avd.)

I det vid statsverkspropositionen till innevarande riksdag under rubrik »Utgifter för kapitalökning: bil. 3» fogade utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 3 januari 1930 hade, för att bereda riksdagen tillfälle att uttala sig i frågan, redogjorts för ett uppkommet ärende angående anskaffning för postverkets räkning av en ny ångare för uppehållande vintertid av posttrafiken mellan Öland och fastlandet.

I anledning härav hade i två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren, nr 71, av herr *P. Nilsson* i Gränebo m. fl. och den andra inom andra kammaren, nr 140, av herr *K. Wirsell* m. fl., hemställts, att riksdagen ville som sin mening uttala, att till generalpoststyrelsens disposition måtte ställas ett belopp av 350,000 kronor av postverkets förnyelsefond för anskaffande av ett nytt isbrytande postångfartyg till fortsatt uppehållande av förbindelsen mellan fastlandet och Öland.

Statsutskottet hade i sitt utlåtande nr 9 A, punkt 4:o), i förevarande avseende anfört och hemställt följande:

»Om från ölandsbefolkningens sida statens fortsatta mellankomst begäres för tryggande av vinterförbindelserna mellan ön och fastlandet, kan detta visserligen i sin mån anses förståeligt med hänsyn till öns avskilda läge och de svåra isförhållandena i Kalmarsund.

Även med beaktande härav måste utskottet dock ifrågasätta lämpligheten och behövligheten av att postverket, vid sidan av den genom Kalmarsundsbolaget bedrivna rederirörelsen, upprätthåller särskild vintertrafik på Öland med egen båtmateriel och med för ändamålet särskilt förhyrd besättning. Uppenbart torde vara, att en dylik dubbling av trafiken, med postverkets inträde som trafikant å leden allenast under en kortare tid av året, måste ställa sig mindre ekonomisk än ledens enhetliga trafikering året om av ett och samma rederiföretag.

Genom överlåtande av vinterpostbefordringen på Kalmarsundsbolaget skulle också kunna undvikas ett statligt kapitalutlägg för anskaffning av ett nytt isbrytarfartyg liksom överhuvud de ekonomiska vanskligh-

heter, varmed nämnda vintertrafiks fortsatta bedrivande genom postverket tvivelsutan måste vara förbundet. Såsom av handlingarna framgår, har Kalmarsundsbolaget förklarar sig villigt att träffa anordningar även för vinterförbindelsernas upprätthållande; i sådant syfte har bolaget erbjudit sig att låta nybygga ännu en ångare, vilken skulle erhålla samma kapacitet som den av postverket föreslagna.

Enligt utskottets mening bör i första hand undersökas, huruvida ej genom avtal med Kalmarsundsbolaget kunna vinnas garantier för vintertrafikens behöriga upprätthållande. Med hänsyn till den vikt för hela ölandsbefolkningen, som ordnande av denna angelägenhet innebär, finner utskottet ett eventuellt sådant avtal böra före avgörandet underställas riksdagens prövning. Därest en godtaglig överenskommelse om trafikens överlåtande på enskilt rederi ej kan uppnås, lärer ånyo få övervägas generalpoststyrelsens förslag om anskaffning av en ny ångare för fortsatt statlig vintertrafik på leden. I avvaktan härpå synes postverkets vinterseglation kunna fortsättas med den nuvarande ångaren, vilken, enligt vad generalpoststyrelsen vitsordat, ej synes befinna sig i sämre skick än att detta ännu någon tid är möjligt.

Under återopande härav får utskottet hemställa,

att riksdagen, med avslag å de av herrar P. Nilsson i Gränebo m. fl. och K. Wirsell m. fl. i ämnet väckta motionerna (I: 71 och II: 140), må beträffande frågan om uppehållande vintertid av posttrafiken mellan Öland och fastlandet i skrivelse till Kungl. Maj:t som sin mening tillkännagiva vad av utskottet blivit här ovan i ärendet anført.»

Vid utskottets utlåtande var beträffande nu förevarande punkt fogad en reservation av herr P. Nilsson i Gränebo m. fl., vari anfördes och hemställdes följande:

»Om från ölandsbefolkningens sida statens fortsatta mellankomst begäres för tryggande av vinterförbindelserna mellan ön och fastlandet, måste detta anses förståeligt med hänsyn till öns avskilda läge och de svåra isförhållandena i Kalmarsund.

Ett nedläggande av en statlig kommunikationsled med omkring 50-årig hävd för sig måste ock innebära en svår missräkning för öbefolkningen, i all synnerhet sedan leden numera börjat lämna tillfredsställande ekonomiskt resultat.

Med hänsyn härtill anser sig utskottet böra tillstyrka generalpoststyrelsens förslag om ersättande av den nuvarande ångaren, vilken alltsedan ledens tillkomst gått i en påfrestande vintertrafik på densamma, mot ett nytt starkare fartyg.

Under återopande härav hemställer utskottet,

att riksdagen, i anledning av de av herrar Nilsson i Gränebo m. fl. och Wirsell m. fl. i ämnet väckta motionerna I: 71 och II: 140, må medgiva, att till generalpoststyrelsens disposition ställes ett belopp av 350,000 kronor av

postverkets förnyelsefond för anskaffande av ett nytt isbrytande postångfartyg till fortsatt uppehållande av förbindelsen mellan fastlandet och Öland.»

Enligt utskottet tillhandakomna protokollsutdrag har första kammaren bifallit vad utskottet hemställt, varemot andra kammaren bifallit den vid punkten fogade reservationen.

För denna frågas avgörande medelst gemensam omröstning får utskottet föreslå följande voteringsproposition:

»Den, som i likhet med första kammaren vill, att riksdagen, med avslag å de av herrar Nilsson i Gränebo m. fl. och Wirsell m. fl. i ämnet väckta motionerna (I: 71 och II: 140), må beträffande frågan om uppehållande vintertid av posttrafiken mellan Öland och fastlandet i skrivelse till Kungl. Maj:t som sin mening tillkännagiva vad av statsutskottet blivit i dess utlåtande nr 9 A, punkt 4:o i ärendet anfört, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner nej, har riksdagen, i likhet med andra kammaren, i anledning av de av herrar Nilsson i Gränebo m. fl. och Wirsell m. fl. i ämnet väckta motionerna (I: 71 och II: 140), medgivit, att till generalpoststyrelsens disposition ställes ett belopp av 350,000 kronor av postverkets förnyelsefond för anskaffande av ett nytt isbrytande postångfartyg till fortsatt uppehållande av förbindelsen mellan fastlandet och Öland.»

Stockholm den 18 februari 1930.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.
